

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

MUŞ TİCARET VE SANAYİ ODASI İŞLETMELERE/İŞVERENLERE YÖNELİK İŞGÜCÜ PİYASASI ÇALIŞTAYI RAPORU

“Muş İlinde Kayıtlı İstihdamın Desteklenmesi Projesi” İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı-Kayıtlı İstihdamın Desteklenmesi II Çağrısı kapsamında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı-Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı tarafından sağlanan mali katkı ile yürütölmektedir.

Muş 2016

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

ÇSGB

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İÇİNDEKİLER

1. Çalıştayın Amacı	3
1.1 Çalıştayın İçeriği	4
2. Çalıştay Sonuç Raporu	6
2.1 Çözüm Önerileri	6
2.1.1 Eğitim İstihdam İlişkisinin Güçlendirilmesi	6
2.1.2 İşgücü Piyasasında Güvence ve Esnekliğin Sağlanması	6
2.1.3 Özel Politika Gerektiren Grupların İstihdamının Artırılması	7

Bu yayının içeriğinden sadece Muş Ticaret ve Sanayi Odası sorumludur. Bu içerik herhangi bir şekilde Avrupa Birliğinin veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüş ya da tutumunu yansıtmamaktadır.

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

1. Çalıştayın Amacı

İşletmelerin işgücü piyasası ile ilgili problemlerinin belirlenerek bunların çözümlüne yönelik stratejilerin geliştirilmesi ve ildeki istihdam oranlarının artırılmasına yönelik alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla işletmelerin ve yerel aktörlerin katılımıyla alıştay düzenlenmiştir. alıştay Bekir Öcal moderatörlüğünde gerçekleşmiştir. Çalıştaya katılan katılımcılar işletmelerin işgücü piyasası ve istihdam konusunda yaşanan problemler hakkında görüşlerini bildirmişlerdir. Çalıştayda proje ekibi projenin amacı konusunda katılımcıları bilgilendirmiştir. alıştay moderatörü tarafından Kadın İstihdamı, Sorunlar ve Stratejik Çözüm Önerileri Araştırması'nın analiz ve raporları katılımcılarla paylaşılmıştır. Proje ekibi tarafından alıştay notları derlenerek iş bu rapor hazırlanmıştır. Çalıştayda üzerinde tartışılan konular řu şekildedir:

- Projenin Amacı ve Genel Bilgilendirme
- Türkiye'deki İşgücü Piyasasının Temel Özellikleri
- Nitelikli İşgücü Yetiştirilmesi İçin Atılabilecek Adımlar
- Türkiye'de Yaşanan İstihdam Sorunları
- Türkiye'de Kadınların İstihdam Edilmesinde Yaşanan Sorunlar
- Muş'ta Yaşanan İstihdam Sorunları
- Muş'ta Kadınların İstihdam Edilmesinde Yaşanan Sorunlar
- Muş'ta Kadın İstihdamı, Sorunlar ve Stratejik Çözüm Önerileri Araştırma Raporu Sonuçlarının Katılımcılarla Paylaşılması
- Muş'ta İstihdamı Artıracak ve İşgücü Yapısını Güçlendirecek Çözüm Önerileri Belirlenmesi

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİşTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

T.C. ÇALIşMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

1.1 Çalıştayın İçeriği

Çalıştay moderatör Bekir Öcal'ın açılış konuşmasıyla başlamıştır. Çalıştaya Muş'taki resmi kurumların, STK'ların ve bazı firmaların yetkililerinden oluşan 50 kişi katılmıştır. Moderatör öncelikle yürütölmekte olan proje hakkında katılımcılara bilgi vererek gelinen noktayı aktarmıştır.

Ardından sunum eşliğinde Türkiye'deki işgücü piyasasının temel özellikleri katılımcılara aktarılmıştır. Bu bölümde özellikle son yıllarda yaşanan ekonomik büyümenin üzerinde durulmuştur. Ancak yaşanan ekonomik gelişmelere rağmen Türkiye'nin istihdam oranları ve kayıt dışı istihdam noktasında Avrupa Birliği ülkelerinden geride olduğu vurgulanmıştır.

Moderatör Türkiye'de yaşanan genel istihdam problemlerinden bahsetmesinin ardından kadın istihdamının mevcut durumunu aktarmıştır. Bu bölümde katılımcılara Türkiye'de kadın istihdamının neden düşük olduğu resmi veriler ile izah edilmiştir. Kadın istihdamıyla ilgili verilen bilgilerin ardından genel istihdam oranları ve kadın istihdam oranlarının artırılması için yapılabilecek çalışmalar ile ilgili katılımcılara söz verilmiştir. Soru cevap ve yorum yoluyla konu tartışılarak çözüm önerileri dile getirilmiştir.

İstihdama yönelik durum değerlendirmesi ve çözüm önerilerinin sunulmasının ardından 15 dakikalık ara verilmiştir. Aranın ardından moderatör istihdam oranlarını artırmak için yapılabilecek çalışmalar hakkında bilgi vermiştir. Bu bölümde öncelikle eğitim ve istihdam ilişkisine değinilerek eğitimin istihdam noktasında yarattığı olumlu yönlerden bahsedilmiştir. Kayıtlı istihdamı ve genel istihdam oranlarını artırmak için nitelikli mesleki eğitimler verilmesi ve hayat boyu öğrenme politikalarının önemi üzerinde durulmuştur.

Ardından Muş ilindeki kayıt dışı istihdam oranı, genel istihdam oranı, işsizlik oranı, işgücüne katılma oranı gibi temel veriler incelenerek bölgenin durum değerlendirmesi yapılmıştır. İlin istihdam noktasında Türkiye'nin oldukça gerisinde yer aldığına dikkat çekilerek bu oranların iyileştirilmesi için yapılması gerekenler üzerinde tartışılmıştır.

Çalıştayda son olarak proje kapsamında hazırlanan Muş'ta Kadın İstihdamı, Sorunlar ve Stratejik Çözüm Önerileri Araştırma Raporu incelenmiştir. Rapordaki veriler katılımcılarla paylaşarak görüşleri alınmış ve raporun yaygınlaştırılması sağlanmıştır. Rapor sonuçlarının katılımcılara aktarılmasının ardından yarım saat boyunca genel soru cevap bölümü yapılarak katılımcıların tüm soruları cevaplandırılmıştır. Soruların cevaplanmasının ardından Türkiye'de ve Muşta istihdam oranlarının artırılması ve işverenlerin işgücü

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından finanse edilmektedir

piyasasında yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin öneriler dinlenerek iş bu alıştay sonuç raporunda kullanılacak çözüm nerileri not edilmiştir.

alıştay tüm bu bölümlerin ardından yapılan konuşmalar ile sona ermiştir. Faaliyetin sonunda alıştayın Muş'ta işgücü yapısının geliştirilmesi ve istihdam oranlarının artırılması noktasında fayda sağlaması temennileri dile getirilmiş ve katılımcılara teşekkür edilmiştir.

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

2. alıştay Sonuç Raporu

Çalıştayın ardından işgücü piyasasıyla ilgili tespit edilen bulgular ve önerilen çözüm önerileri řu şekildedir:

2.1 özm Önerileri

2.1.1 Eğitim İstihdam İlişkisinin Güçlendirilmesi

Eğitim, tarihsel süreç içerisinde toplumların gelişmesine katkı sağlayan en önemli etkenlerden birisi olarak bireylere toplumsal hayatın devamı için gerekli bilgi ve becerileri kazandırarak ülkelerin kalkınmasında itici bir role sahiptir. Kalkınmanın en önemli dinamiklerinden birisi olan sanayileşme sürecinin çağın koşullarına uygun bir şekilde gerçekleşmesi için nitelikli/ beceri düzeyi yüksek işgücü ihtiyacının karşılanmasında eğitim ile istihdam arasındaki ilişkinin sağlam bir şekilde kurulması oldukça önemlidir. Bu nedenle Muş genelinde istihdamı artırıcı yönlü eğitim politikaları izlenmesi önem arz etmektedir.

Bu amaçla Muş ilinde yapılabilecek çalışmalar řu şekildedir:

- Kız ocuklarının Okula Devam Oranının Artırılması
- Hayat Boyu Öğrenme Programlarının İl Genelinde Yaygınlaştırılması
- Mesleki Becerilerin Geliştirilmesine Yönelik Eğitim Faaliyetleri Yrtlmesi
- İlde Aktif İşgücü Piyasası Politikalarının Yaygınlaştırılması
- İlde zel İstihdam Bürosu Uygulamalarının Yaygınlaştırılması
- İldeki İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurumlarının İşlevselliğinin ve Etkinliğinin Artırılması

2.1.2 İşgücü Piyasasında Güvence ve Esnekliğin Sağlanması

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİşTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

T.C. ÇALIşMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Günümüzde tüm dünyada çalışma sistemleri ve süreleri pozitif yönlü olarak değişmektedir. Bu durumun oluşmasındaki temel etkenler insan gücüne dayalı işlerin giderek azalması ve verimli çalışma politikaları geliştirilmesidir. Buradan hareketle Muş ilinde işgücü piyasasında güvence ve esnekliği sağlayacak çalışmalar yürütülmesi önem taşımaktadır.

- Esnek Çalışma Yapılarını Güçlendirecek Faaliyetler Yürütülmesi
- Sözleşmeli Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi
- Esnek Çalışma Koşullarıyla İlgili Yerel Halkın Bilinçlendirilmesi
- İş Güvencesiyle İlgili Yasal Haklar Konusunda Yerel Halkın Bilinçlendirilmesi
- Esnek Çalışanların Ekonomik ve Sosyal Haklara Erişim noktasında Yaşadığı Sorunların Giderilmesi
- Aşırı Çalışmanın Önlenmesine Yönelik Tedbirler Alınması

2.1.3 Özel Politika Gerektiren Grupların İstihdamının Artırılması

Kadın, genç, engelli ve uzun süreli işsizler gibi tüm özel politika gerektiren grupların istihdamının artırılması ve bu gruplara yönelik olarak ortaya çıkan ayrımcılığın önlenmesi, Muş genelinde işsizlik sorununa kalıcı çözüm bulunması sürecinde üzerinde durulması gereken temel alanlardan biridir.

- Kadınları İşgücü Piyasasına Yönlendirecek Çalışmalar Yapılması
- Kadınların Niteliğini Geliştirecek Özel Mesleki Eğitim programları Uygulanması
- Kadınların İşgücü Piyasasından Yer Almasını Engelleyen Toplumsal Normların Giderilmesi
- Gençlerin Mesleki Eğitime Yönlendirilmesi

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

- Gençlerin İstihdam Edilebilirliklerini Artıracak Nitelik Kazanmalarının Sağlanması
- Eğitim Hayatını Yarıda Bırakan Gençlerin Okul Hayatına Devamının Sağlanması
- Engellilerin İstihdam Edilebilirliklerini Artıracak alışmalar Yürütölmesi
- Muş Genelinde Günlük Hayatta Engelli Dostu Uygulamalar Yürütölmesi
- Engellilere Yönelik mesleki Eğitimler Düzenlenmesi
- İl Genelinde Engellilere Yönelik Farkındalık Oluşturulması

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

